

**Кулик В.А., д.е.н., доцент,
завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
Мілька А.І., к.е.н.,
доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
ВНЗУ «Полтавський університет економіки і торгівлі»**

ЗВІТНІСТЬ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Поступова інтеграція закладів вищої освіти України у міжнародну спільноту вимагає від українських вишів не лише змін у формах організації навчального процесу та методик викладання, а й трансформації підходів до управління закладом вищої освіти. Підбиття щорічних підсумків ефективності діяльності закладу вищої освіти часто супроводжується аналізом інформації про кількість і вартість виграних грантів; госпрозрахункових тем, виконаних на замовлення підприємств; державних замовлень із перепідготовки фахівців, які працюють у державному секторі економіки. В умовах децентралізації державної влади зростає роль закладів вищої освіти у підготовці фахівців у регіональному вимірі.

Заклади вищої освіти залучають все більше коштів сторонніх організацій, що потребує прозорої системи звітування перед дійсними та потенційними інвесторами. Одним із звітів, який допомагає у формуванні репутації відкритої та гідної довіри компанії є Звіт про сталий розвиток.

Звіт про сталий розвиток є звичним для підприємств, які працюють із залученням західних інвестицій. Оскільки для західних компаній цей звіт є одним із способів демонстрації корпоративної соціальної відповідальності бізнесу. Для решти вітчизняних підприємств і організацій складання цього звіту є необов'язковим.

Поява звіту про сталий розвиток стала відповіддю на вимоги всіх зацікавлених осіб щодо особливостей корпоративної соціальної відповідальності бізнесу. Бажання інвесторів отримувати дані у прозорому і зрозумілому вигляді разом зі зростанням соціальної свідомості стали поштовхом до початку трансформації форм звітності бізнесу. Громадськості вже недостатньо бачити лише фінансові показники, їй потрібно знати, як діяльність компанії впливає на довкілля та клімат, чи дотримуються в ній права людини, чи немає лазівок для корупційних схем. Інформація потрібна, але вкрай важка для точного обчислення і структурування. Для складання нефінансових звітів, що публікуються, 80 % компаній керуються стандартами GRI (Global Reporting Initiative) [1].

На підставі Стандартів GRI було складено Звіт про сталий розвиток ManchesterMetropolitan University за 2016-2017 рр. [2]. Розглянемо структуру звіту та визначимо доцільність складання Звіту про сталий розвиток вітчизняними закладами освіти за таким форматом.

Звіт про сталий розвиток ManchesterMetropolitan University за 2016-2017 рр. має таку структуру: 1) визначення впливу; 2) сталий розвиток в ManchesterMetropolitan University; 3) показники сталого розвитку; 4) звернення віце-канцлера; 5) навчання у контексті сталого розвитку; 6) майно та операції; 7) біорізноманіття; 8) управління викидами вуглецю та енергією; 9) управління системами захисту навколишнього середовища; 10) інвестування на основі етичних

норм; 11) попередження забруднення та дотримання законодавства; 12) стійкість до зміни клімату; 13) реконструкція будівель у контексті сталого розвитку; 14) закупки та логістика у контексті сталого розвитку; 15) управління транспортом; 16) управління відходами та ресурсами; 17) управління водними ресурсами; 18) керівництво та управління; 19) про звітність; 20) залучення зацікавлених сторін та відносини із ними; 21) основні показники ефективності –узагальнення; 22) додатки; 23) Стандарти GRI; 24) підтвердження та верифікація; 25) Індекс вмісту GRI; 26) контактна інформація.

Розглядаючи Звіт про сталий розвиток Manchester Metropolitan University за 2016-2017 рр. варто відмітити наступне:

1) Manchester Metropolitan University один із найбільших закладів вищої освіти Великобританії із 38 тис. осіб студентів та 4,5 тис. осіб персоналу. В університеті навчаються студенти більше ніж із 120 країн світу. Він забезпечує надання послуг із вищої освіти 70 % осіб, які отримують вищу освіту у Північно-Західному регіоні Великобританії. В Україні найбільший заклад вищої освіти - Київський національний університет імені Тараса Шевченка у 2018 році здійснював підготовку 27,8 тис. осіб, а кількість науково-педагогічного персоналу складала 2,8 тис. осіб [3]. Інші навчальні заклади значно менші за масштабами діяльності. Виходячи із зазначеного, впровадження окремих заходів зі сталого розвитку (закупівля, логістика, транспорт, біорізноманіття) може погіршити економічну ситуацію закладу вищої освіти. Тому говорити про впровадження схожих підходів до управління сталим розвитком можна лише у контексті укрупнення закладів вищої освіти та створення регіональних вишів;

2) окремі аспекти, висвітлені у Звіті про сталий розвиток Manchester Metropolitan University за 2016-2017 рр. можна запроваджувати на рівні закладу вищої освіти без значних перетворень. Зокрема, мова йде про: навчання у 1) контексті сталого розвитку; 2) управління викидами вуглецю та енергією; 3) управління системами захисту навколишнього середовища; 4) управління відходами та ресурсами.

Список використаної літератури:

1. Стандарти GRI: звітність у зрозумілому для інвесторів вигляді. – Сносіб доступу: http://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ001041.

2. Manchester Metropolitan University Environmental Sustainability Statement 2016-17. – Сносіб доступу: https://www.mmu.ac.uk/environment/pdf/MMU_sustainability-statement-16-17-WEB-Spreads.pdf.

3. Звіт Ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка за 2018 рік Губерського Леоніда Васильовича. – Сносіб доступу: <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/zvit/zvit-rektora-2018.pdf>.